

Серед цілей товариства такі, як активізація наукового обміну, контактів і зустрічей між фахівцями всіх галузей науки, які досліджують XVIII ст.; моральна підтримка культурних заходів (конференцій, виставок і т. п.), пов'язаних з проблематикою XVIII ст. чи присвячених вшануванню видатних діячів та визначним досягненням цієї доби.

Із засобів діяльності товариства можна назвати організацію конференцій, відкритих для всіх фахівців з XVIII ст., без огляду на те, чи належать вони до будь-яких наукових товариств, регулярну публікацію матеріалів досліджень за профілем в «Бюлетені Українського товариства дослідження XVIII ст.»

Членом товариства може стати кожний, хто має відповідні наукові праці, а також той, хто визначив XVIII ст. як об'єкт майбутньої наукової роботи, незалежно від громадянства або членства в будь-яких інших товариствах. Для цього потрібно подати чи надіслати письмову заяву на ім'я секретаря товариства за адресою: м. Київ 252001, вул. Грушевського, 4, Інститут історії України НАН України, відділ історії України середніх віків, Шевченко Н. В. Слід вказати своє прізвище, ім'я, по батькові, наукове звання, посаду, місце роботи, домашню адресу та коло наукових інтересів.

Члени УТВВС поділяються на персональних, котрі безпосередньо сплачують членські внески до товариства; корпоративних (бібліотеки, асоціації та інститути, що працюють в галузі дослідження XVIII ст. в цілому або вивчають окремі його аспекти); почесних, які підтримують Товариство морально та матеріально (донори).

Українське товариство підтримує контакти з Міжнародним товариством дослідників XVIII ст., основний центр якого знаходиться у Великобританії (Оксфорд, товариство Вольтера). Воно також отримує щорічний бюлетень останнього, де міститься інформація про всі його національні відділення та списки їх членів з зазначенням кола наукових інтересів і публікацій, а також проспекти всіх заходів, що проводяться (виставки, семінари, конференції, конгреси).

Редакційна колегія Українського товариства готує до друку свій перший бюлетень, куди увійдуть матеріали конференцій товариства «Українська культура XVIII ст. і європейський контекст», що відбулася 1 лютого 1995 р., та відомості про творчий доробок українських дослідників.

В. М. Мельниченко (Черкаси)

Створення Центру досліджень історії Середнього Подніпров'я

В історії України Середнє Подніпров'я займає особливе місце. Адже саме цей регіон є історичним ядром формування українського етносу, звідси бере свої витoki українське козацтво, тут визрівали державотворчі ідеї, відбулося багато ключових подій вітчизняної історії.

Закономірно, що Середнє Подніпров'я, і насамперед Черкащина, привертають до себе дедалі більшу увагу науковців. Протягом останніх чотирьох років Інститутом історії України Національної Академії наук України та історичними кафедрами Черкаського державного педагогічного інституту проведена значна пошукова і науково-дослідна робота по вивченню минулого цього регіону.

Результатом співпраці науковців стало проведення на базі інституту щорічних Всеукраїнських історичних читань «Українська козацька держава: витoki та шляхи історичного розвитку» і ряду інших наукових заходів, присвячених проблемам історії Середнього Подніпров'я. Викладачами-

істориками педінституту при сприянні Інституту історії України НАН України видано дві ґрунтовні монографії, в наукових збірниках та пресі опубліковано понад 60 матеріалів з даної проблеми. Навколо історичних кафедр інституту сформувався актив ентузіастів вивчення минулого краю з числа викладачів, аспірантів, студентів, краєзнавців, вчителів історії.

З метою систематизації досліджень історії Середнього Подніпров'я, підвищення їх організаційно-наукового рівня дирекція Інституту історії України НАН України та ректорат Черкаського державного педагогічного інституту прийняли спільне рішення про створення при останньому Центру досліджень історії Середнього Подніпров'я Інституту історії України НАН України.

17 лютого 1995 р. в актовому залі Черкаського державного педінституту відбулася його урочиста презентація. В церемонії відкриття взяли участь і виступили: директор Інституту історії України НАН України член-кор. НАН України В. А. С м о л і й, заступник голови Черкаської районної ради народних депутатів В. В. Н о ч о в н и к, заступник голови Золотоніської ради народних депутатів В. С. С к и д а н, заступник головного редактора «Українського історичного журналу» канд. іст. наук В. М. Р и ч к а, представники ряду промислових підприємств та громадських організацій міста і області.

Однією з конкретних справ Центру є участь у написанні та підготовці до видання у 1995 — 1996 рр. нарисів з історії Черкас. За результатами науково-дослідної роботи передбачається, починаючи з 1995 року, випуск щорічного наукового збірника.

Створення у Черкасах науково-дослідного Центру сприятиме пошвидженню роботи по вивченню історії краю, залученню до цієї справи провідних вчених України, а також дасть можливість глибоко проаналізувати процеси і явища вітчизняної історії в межах окремого регіону. Наявність Центру як наукового підрозділу академічного інституту позитивно впливатиме на формування місцевих науково-педагогічних кадрів, підготовку фахівців-істориків на історичному факультеті педінституту.

В налагодженні практичної роботи по вивченню історії Середнього Подніпров'я та створенню передумов для відкриття Центру надавали допомогу державні та громадські організації: облвиконком, Черкаський, Смілянський, Чигиринський, Золотоніський райвиконкоми, координаційна рада профспілок області, спілка краєзнавців, Товариство охорони пам'яток історії і культури, обласний краєзнавчий музей, облархів, акціонерне товариство «Черкасінтурист».

На початковому етапі діяльності Центру передбачається розробка перспективного плану дослідної роботи в регіоні, затвердження позаштатних тематичних відділів, налагодження співробітництва з гуманітарними кафедрами вузів Черкас, Умані та сусідніх областей.

За безпосередньою участю Центру в Черкасах мали бути проведені такі науково-практичні заходи:

— регіональна науково-практична конференція «Історико-культурна спадщина Середнього Подніпров'я: виявлення і вивчення пам'яток засобами туризму» (квітень 1995 р.);

— науково-практична конференція до 50-річчя Перемоги у Великій Вітчизняній війні (квітень 1995 р.);

— Всеукраїнські історичні читання «Українська козацька держава: витоки та шляхи історичного розвитку», присвячені 400-річчю від дня народження Богдана Хмельницького (травень 1995 р.);

— Всеукраїнська наукова конференція з історичного краєзнавства, присвячена 50-річчю Перемоги у Великій Вітчизняній війні та 400-річчю від дня народження Богдана Хмельницького (вересень 1995 р.);

— ювілейна наукова конференція, присвячена 80-річчю від дня народження нашого земляка — члена-кореспондента НАН України І. О. Гуржія (жовтень 1995 р.).